

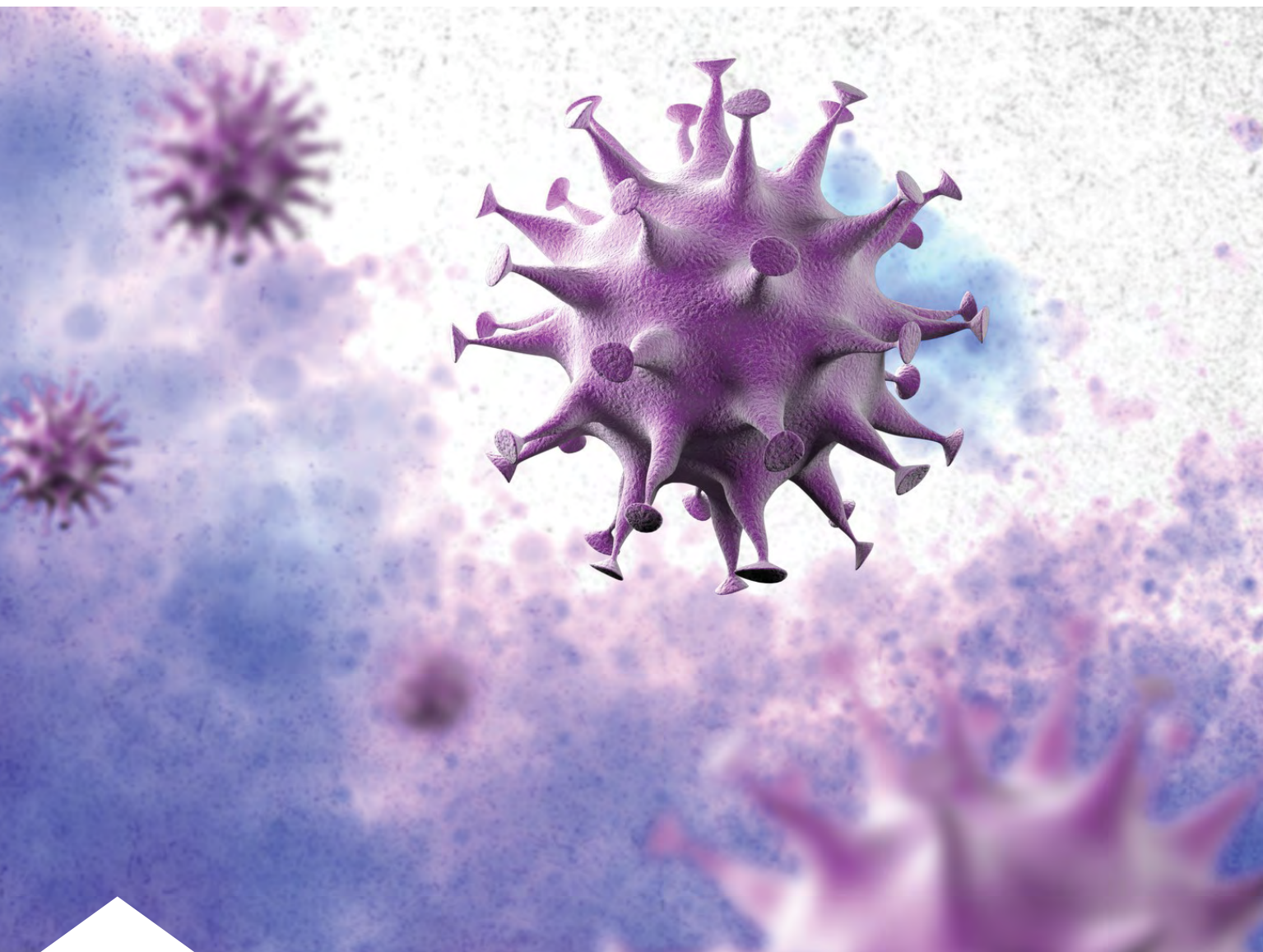
ISSN 1640-7679

Biuletyn

Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi

3-4/2020

Pandemia SARS-CoV-2

Komunikaty z pracy
OIPIP i NRPIP
dotyczące epidemii
koronawirusa

4

Wykaz konsultantów
krajowych i wojdówzkich
w dziedzinach
pielęgniarstwa
i położnictwa

15

„Stanisława Leszczyńska
– położna i matka,
więźniarka
obozu zagłady
w Auschwitz”

20

Wspomnienia
o Wydziale
Pielęgniarstwa
dla Pracujących
MSZ w Łodzi
przy ul. Kilińskiego 79

21

Szanowni Państwo
Koleżanki i Koledzy

W związku z obecną sytuacją epidemiczną w naszym kraju, a w dużej mierze dotyczącą województwa łódzkiego, wychodząc naprzeciw naszemu środowisku zawodowemu, które w znacznym stopniu stanowi grupę szczególnie narażoną na niebezpieczeństwo zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19, Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Łodzi nieprzerwanie monitoruje sytuację związaną z zasobami kadrowymi, chociażby przez stały kontakt z Urzędem Wojewódzkim, a także z występującymi problemami związanym z zabezpieczeniem w środki ochrony osobistej. W znacznym zakresie realizowana jest współpraca z kierowniczą kadrą pielęgniarek i położnych.

Członkowie Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi od początku trwania epidemii mogą korzystać z pomocy prawnej i merytorycznej. Jesteśmy również gotowi do podejmowania nowych doraźnych działań, jakie wynikają z potrzeby sytuacji kryzysowej. Przykładem może być chociażby zorganizowana dla pielęgniarek i położnych pomoc psychologiczna.

Podkreślenia wymaga, iż Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych czy Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych powyższe założenie realizuje nieprzerwanie w ramach ustawowych zadań i podjętych regulaminów, co w komunikatach na stronie internetowej podawane jest na bieżąco.

Zgodnie z treścią regulaminu udzielania zapomóg członkom Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi, w przypadku nagłej choroby COVID-19 członka samorządu, zostanie uruchomiona bezzwrotna pomoc finansowa.

Szanowni Państwo
Koleżanki i Koledzy

W tym trudnym dla Nas czasie chciałabym w imieniu Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz własnym serdecznie podziękować za wszystkie podjęte działania oraz Waszą pracę na rzecz dobra zdrowotnego naszych pacjentów. Zdając sobie sprawę z odpowiedzialności, jaka spoczywa na pielęgniarkach i położnych podczas udzielanych świadczeń, znaczenia nabierają słowa: podziękowania i uznania.

Dziękując, życzę pielęgniarkom i położnym przede wszystkim zdrowia, wytrwałości i wdzięczności płynącej ze wszystkich możliwych stron. Mam nadzieję, że zbliżające się Święta Wielkanocne spędzimy w gronie rodzinnym i dobrym zdrowiu, a gdy już pokonamy bieżący kryzys epidemiczny, będziemy mogli obchodzić Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Dzień Położnych, z której to okazji składam najserdeczniejsze życzenia, ale przede wszystkim dużo zdrowia.

Przewodnicząca
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych

Agnieszka Kałużna

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Łodzi

Przewodnicząca ORPiP w Łodzi
Agnieszka Kałużna

Wiceprzewodnicząca ORPiP w Łodzi
Joanna Gąsiorowska (pielęgniarka)

Wiceprzewodnicząca ORPiP w Łodzi
Bożena Pawłowska (położna)

Sekretarz ORPiP w Łodzi
Maria Kowalczyk

Skarbnik ORPiP w Łodzi
Maria Cianciara

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
Małgorzata Pniak
dyżuruje w II i IV wtorek miesiąca
w godz. 13.00–15.00
tel. 42 633 23 94

Przewodnicząca Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych
Edyta Ziemkiewicz
dyżuruje w I i III czwartek miesiąca
w godz. 15.00–17.00

Redaktor Naczelny „Biuletynu”

Joanna Gąsiorowska
e-mail: biuletyn@oipp.lodz.pl; tel. 42 633 69 63 w. 10

Biuro Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi

ul. Emilii Plater nr 34, 91-762 Łódź
tel. 42 633 69 63; 42 633 71 06; fax 42 633 68 74
czynne: wtorek: 10.00–18.00; środa, czwartek, piątek: 8.00–16.00;
poniedziałek – dzień bez interesantów
www.oipp.lodz.pl; e-mail: biuro@oipp.lodz.pl
– **przyjmowanie wniosków o dofinansowanie udziału w kształceniu podyplomowym**

Konto bieżące OIPIP

Santander Bank Polska SA, ul. Sienkiewicza 24, 11 Oddział w Łodzi
20 1090 1304 0000 0000 3000 3869

Prawo wykonywania zawodu

poniedziałek: dzień bez interesantów; wtorek: 10.00–17.45
środa, czwartek 8.00–15.45; piątek: dzień bez interesantów
tel. 42 633 32 13

Kształcenie podyplomowe

wtorek: 10.00–18.00; środa, czwartek, piątek: 8.00–16.00
tel. 42 639 92 62

Biblioteka OIPIP

poniedziałek, środa, czwartek, piątek: 8.00–16.00;
wtorek: 10.00–18.00

Pośrednictwo pracy i dział socjalny

wtorek: 11.00–18.00; czwartek: 9.00–16.00
tel. 42 633 23 94

Mecenas

wtorek: 14.00–18.00, czwartek: 12.00–14.00
tel. 42 633 71 06

Kasa

poniedziałek: nieczynna
wtorek: 12.00–17.00; środa: 8.30–12.00, czwartek: 12.00–15.00;
piątek: nieczynna
tel. 42 639 92 76

W NUMERZE:

SERWIS INFORMACYJNY 2

DZIAŁ PRAWNY 17

SZKOLENIA, KURSY, KONFERENCJE 20

GŁOS ZE ŚRODOWISKA 21

POŻEGNANIA 24

Wydawca: Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Łodzi
Adres redakcji: 91-762 Łódź, ul. Emilii Plater 34
tel. 42 633 69 63 w. 10; fax 42 633 68 74;
e-mail: biuletyn@oipp.lodz.pl
Redaktor Naczelny: Joanna Gąsiorowska
Bank Zdjęć Photogenica: okładka, 11 okładka, 1v okładka
Do użytku wewnętrznego. Otrzymują bezpłatnie członkowie OIPIP.
Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania nadesłanych materiałów oraz zmiany tytułów, nie zwraca materiałów niezamówionych, nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.
ISSN: 1640-7679
Skład: OIPIP – Agnieszka Wypych
Nakład: 3700 egzemplarzy
Druk: BiK – M. Bernaciak, tel. 42 676 07 78, biuro@drukarnia-bik.pl

PODZIĘKOWANIE

Szanowni Czytelnicy

W związku z zakończeniem pracy jako Redaktor Naczelny Biuletynu OIPiP w Łodzi chciałabym podziękować za lata współpracy wszystkim, którzy wspierali i pomagali mi w redagowaniu czasopisma. Dziękuję autorom artykułów, z którymi współpracowałam przez wiele lat. Czytelnikom za cenne uwagi. Bardzo dziękuję Pani Agnieszce Wypych, pracownikowi biura OIPiP, odpowiadającej za skład numerów za jej cenne uwagi merytoryczne, ciekawe pomysły i wszelką pomoc, którą otrzymałam. Drodzy Czytelnicy, Koleżanki i Koledzy, przed nami Święta Wielkanocne, święta, które będą wyjątkowo smutne i trudne dla wielu z nas ze względu na pandemię wirusa SARS CoV 2. Życzę Państwu i waszym rodzinom zdrowia, spokoju i wytrwałości w tej ciężkiej próbie, jakiej zostaliśmy poddani.

Joanna Gąsiorowska
Redaktor Naczelny

Z PRAC OKRĘGOWEJ RADY

LIV posiedzenia Prezydium ORPiP w dniu 25 lutego 2020 r.

- ▶ Stwierdzono prawo wykonywania zawodu pielęgniarki i dokonano wpisu do rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 1 pielęgniarki.
- ▶ Stwierdzono prawo wykonywania zawodu położnej i dokonano wpisu do rejestru położnych OIPiP w Łodzi – 2 położnych.
- ▶ Wpisano pielęgniarki do rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 6 pielęgniarek.
- ▶ Wpisano położną do rejestru położnych OIPiP w Łodzi – 1 położną.
- ▶ Wykreślono pielęgniarkę z rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 1 pielęgniarkę.
- ▶ Dokonano wymiany na nowe zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu położnej – 2 położnym.
- ▶ Dokonano wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą pielęgniarek i położnych OIPiP w Łodzi – 5 praktyk pielęgniarek i 2 praktyk położnych.
- ▶ Dokonano zmiany wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 1 praktyki pielęgniarki poprzez dodanie miejsca wykonywania praktyki.
- ▶ Podjęto decyzje dotyczące przeszkolenie po przerwie w wykonywaniu zawodu pielęgniarki, zgodnie z Programem przeszkolenia, sposobu i trybu odbywania oraz zaliczenia przeszkolenia przez pielęgniarkę lub położną, które nie wykonują zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat:
 - skierowano na przeszkolenie – 1 położną.
 - wydano zaświadczenia o odbytym przeszkoleniu – 1 pielęgniarkę.
- ▶ Dokonano wpisu do SMK i dokonano wpisu zmiany dotychczasowych danych dla 1 kursu kwalifikacyjnego i 1 szkolenia specjalistycznego w rejestrze organizatorów kształcenia OIPiP w Łodzi, zgodnie z wnioskiem 1 organizatora kształcenia.

- ▶ Przyznano dofinansowanie udziału w kształceniu podyplomowym pielęgniarek i położnych, udziału w kursie specjalistycznym – 3 osobom, kursie dokształcającym – 1 osobie. Odmówiono 1 osobie przyznania dofinansowania, ze względów regulaminowych – kurs specjalistyczny był organizowany i finansowany z budżetu OIPiP w Łodzi.
- ▶ Przyznano członkowi OIPiP w Łodzi 1 zapomogę losową, w wysokości 2000 zł i 1 osobie odmówiono, ze względów regulaminowych – opisane zdarzenia nie mogły być uznane za zdarzenia losowe dotyczącego członka samorządu, których zaistnienie spowodowało zapotrzebowanie na środki finansowe przekraczające możliwości gospodarstwa domowego wnioskodawców.
- ▶ Zatwierdzono:
 - kadre dydaktyczną dla 6 szkoleń specjalistycznych, 1 kursu kwalifikacyjnego i 14 kursów specjalistycznych organizowanych i finansowanych przez OIPiP w Łodzi w zakładzie i OIPiP w Łodzi;
 - komisje kwalifikacyjne i egzaminacyjne dla 2 szkoleń specjalistycznych, 2 kursów kwalifikacyjnych, 11 kursów specjalistycznych organizowanych i finansowanych przez OIPiP w Łodzi w zakładach i OIPiP w Łodzi;
 - honoraria dla 1 autora artykułu opublikowanych w Biuletynie OIPiP nr 1–2/2020;
 - sfinansowanie udziału członków OIPiP w Łodzi w konferencji popularno-naukowej pod patronatem dr Piotra Cywińskiego, dyrektora Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau nt. „Stanisława Leszczyńska (1896–1974) – położna i matka, więźniarka obozu zagłady w Auschwitz” w Łodzi w dniu 3 marca 2020 roku;
 - wyrażono zgodę na spłatę zaległych składek członkowskich na rzecz OIPiP, na raty – zgodnie z wnioskiem 1 pielęgniarki.
- ▶ Wytypowano przedstawicieli ORPiP do komisji egzaminacyjnych – 3 kursów kwalifikacyjnych i 4 kursów specjalistycznych u 1 organizatorów kształcenia podyplomowego.

- ▶ Wytypowano przedstawicieli ORPiP do składu osobowego komisji konkursowej na stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym – 1 pielęgniarki przełożonej.

LV posiedzenia Prezydium ORPiP w dniu 25 marca 2020 r.

- ▶ Stwierdzono prawo wykonywania zawodu pielęgniarki i dokonano wpisu do rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 3 pielęgniarki.
- ▶ Przyznano prawo wykonywania zawodu pielęgniarki na czas określony i wpisano do rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 2 pielęgniarkom.
- ▶ Stwierdzono prawo wykonywania zawodu położnej i dokonano wpisu do rejestru położnych OIPiP w Łodzi – 2 położnych.
- ▶ Wpisano pielęgniarki do rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 3 pielęgniarki.
- ▶ Wykreślono pielęgniarki z rejestru pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 3 pielęgniarki.
- ▶ Wykreślono położną z rejestru położnych OIPiP w Łodzi – 1 położną.
- ▶ Wydano duplikaty zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarki – 1 pielęgniarkę i 1 pielęgniarkę.
- ▶ Dokonano wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą pielęgniarek i położnych OIPiP w Łodzi – 1 praktyki pielęgniarki.
- ▶ Dokonano wykreślenia z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą pielęgniarek OIPiP w Łodzi – 4 praktyk pielęgniarek i 3 praktyk położnych.
- ▶ Dokonano wpisu do SMK i dokonano wpisu zmiany dotychczasowych danych dla 2 szkoleń specjalistycznych w rejestrze organizatorów kształcenia OIPiP w Łodzi, zgodnie z wnioskami 1 organizatora kształcenia.

- ▶ Zatwierdzono:
 - kadre dydaktyczną dla 1 szkolenia specjalistycznego i 2 kursów specjalistycznych, organizowanych finansowanych przez OIPiP w Łodzi;
 - komisje egzaminacyjne dla 2 kursów specjalistycznych organizowanych i finansowanych przez OIPiP w Łodzi w zakładach i OIPiP w Łodzi;
 - wyrażono zgodę na spłatę zaległych składek członkowskich na rzecz OIPiP, na raty – zgodnie z wnioskami 2 pielęgniarek;
 - zatwierdzono 6 nowych tematów warsztatów psychologicznych dla położnych i pielęgniarek w roku 2020:
 - Alkoholowy Zespół Płodowy (FAS) – diagnoza i system pomocy
 - Kompetencje i zdolności małego dziecka – ocenianie na podstawie elementów skali NBAS Brazeltona.
 - Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i umiejętności udzielania wsparcia kobietom w okresie okołoporodowym przez położne
 - Psychologiczne aspekty porodu oraz nefarmakologiczne metody łagodzenia bólu i stresu
 - Psychoprofilaktyka w położnictwie
 - Cięża, poród i połóg – wrota do problemów emocjonalnych
 - sfinansowanie 4 członkom Komisji Pielęgniarek Medycyny Szkolnej OIPiP w Łodzi kosztów udziału w II Konferencji Pielęgniarek Medycyny Szkolnej w Warszawie w dniach 01–02.07.2020 r.;
 - sfinansowanie kosztów odnowienia usługi korzystania z programów w dziale księgowości OIPiP w Łodzi.
- ▶ Wytypowano przedstawicieli ORPiP do składu osobowego komisji konkursowej na stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym – 1 pielęgniarkę oddziałową.

oprac. mgr Maria Kowalczyk
Sekretarz ORPiP

KOMUNIKAT

Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Łodzi w dniu 12 marca i 27 marca 2020 r. podjęło uchwały o **zamknięciu biura Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi dla interesantów na okres od dnia 13 marca 2020 r. do odwołania** ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną w Polsce. Biuro OIPiP w Łodzi wykonuje swoje zadania poprzez kontakt telefoniczny, e-mail a składanie dokumentów możliwe jest drogą e-mail i pocztową.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną uprzejmie informujemy, iż w najbliższym czasie **odwołane zostają:**

- 1) decyzją Władz Miasta Łodzi z dnia 11 marca 2020 r. XXXVII Okręgowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych w Łodzi (sprawozdawczo-wyborczy) w Łodzi, zaplanowany na 16–17 marca 2020 r. O kolejnym terminie OZPiP zostaną Delegaci VIII kadencji poinformowani indywidualnie;
- 2) wszystkie zajęcia teoretyczne kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych odbywające się w siedzibie OIPiP w Łodzi przy ul. Emilii Plater 34. O wznowieniu zajęć teoretycznych oraz ewentualnych zmianach w zajęciach praktycznych uczestnicy poszczególnych szkoleń i kursów zostaną poinformowani mailowo na adresy grupowe i/lub prywatne;
- 3) wszystkie spotkania komisji problemowych OIPiP w Łodzi – do odwołania.

Pomoc prawna i psychologiczna dla pielęgniarek i położnych

W związku z sytuacją epidemiczną w naszym kraju, która dotyka w znacznym stopniu województwo łódzkie, wychodząc naprzeciw potrzebom pielęgniarek i położnych, które stanowią grupę szczególnie narażoną na niebezpieczeństwo zarażenia koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 wskazuję, że członkowie Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi mogą korzystać z pomocy prawnej i psychologicznej.

Pomoc ta dostępna jest w następujących formach:

- pomoc prawna – adw. Maciej Jabłoński – prawnik OIPIP w Łodzi: zgłaszanie problemów mailem na adres: biuro@oipp.lodz.pl, lub telefonicznie na biuro OIPIP w Łodzi – 42 633 69 63 w godzinach: poniedziałek 11.00–14.00, wtorek 10.00–14.00, czwartek 10.00–14.00
- pomoc psychologiczna – mgr Jolanta Kałużna – psycholog OIPIP w Łodzi – dostępna pod nr telefonu: 608 199 39 w godzinach od 10.00 do 13.00 oraz od 16.00 do 19.00.

W przypadku kontaktu telefonicznego prosimy o podanie Numeru Prawa Wykonywania Zawodu Pielęgniarki lub Położnej.

Pomoc finansowa

W związku z sytuacją epidemiologiczną w naszym kraju przypominamy, że członkowie Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi, w przypadku zdarzeń losowych – m.in. nagłej choroby członka samorządu – mogą uzyskać pomoc finansową.

Szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej określa Uchwała Nr 908/v1 Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Łodzi z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie regulaminu udzielania zapomóg członkom Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi (ze zm.) – dostępna na stronie internetowej izby: www.oipp.lodz.pl

Informacja o dystrybucji środków do dezynfekcji i ochrony osobistej

dla pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia zdrowotne w formie praktyk zawodowych w POZ, pielęgniarskiej opiece długoterminowej oraz opiece paliatywnej domowej i opiece nad pacjentem wentylowanym mechanicznie w warunkach domowych

Zgodnie z propozycją Departamentu Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia, do Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Łodzi mają zostać uruchomione dostawy bezpłatnych środków do dezynfekcji i ochrony osobistej przeznaczone dla pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia zdrowotne w formie praktyk zawodowych w POZ, pielęgniarskiej opiece długoterminowej oraz opiece paliatywnej domowej i opiece nad pacjentem wentylowanym mechanicznie w warunkach domowych.

W celu właściwej organizacji dystrybucji środków, prosimy pielęgniarki i położne realizujące świadczenia zdrowotne w formie praktyk zawodowych w POZ, pielęgniarskiej opiece długoterminowej oraz opiece paliatywnej domowej i opiece nad pacjentem wentylowanym mechanicznie w warunkach domowych o przesłanie drogą mailową (adres: praktyka@oipp.lodz.pl) zapotrzebowania na środki do dezynfekcji i ochrony osobistej (prosimy w każdym zgłoszeniu podać imię, nazwisko, numer prawa wykonywania zawodu oraz nr telefonu i adres korespondencyjny, na który mają zostać przesłane środki).

W związku z obecną sytuacją wszystkie informacje i komunikaty o działaniach OIPIP w Łodzi i NIPiP publikowane są na bieżąco na stronie www.oipp.lodz.pl w zakładce KORONAWIRUS

Z PRAC NACZELNEJ RADY www.nipip.pl

NACZELNA IZBA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

02-757 Warszawa, ul. Pory 78, lok. 10,

tel. (22) 327 61 61, Fax. (22) 327 61 60

Apel

Prezesa Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych

w sprawie postępowania przeciwepidemicznego i medycznego w związku z ryzykiem wybuchu epidemii nowego koronawirusa (SARS-CoV-2) na obszarze Polski skierowane do profesjonalistów medycznych – pielęgniarek, położnych, kadry zarządzającej sektorem ochrony zdrowia i organów władzy publicznej

W trosce o zdrowie i życie osób zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działając na podstawie Ustawy z dnia 11 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018.916 t. j.), zwracam się z apelem do wszystkich pielęgniarek i położnych o profesjonalne przygotowanie się do niesienia pomocy medycznej w przypadku podejrzenia zakażenia nowym koronawirusem.

Apelujemy do każdej pielęgniarki i położnej o bezwzględne przestrzeganie standardów i procedur sanitarno-epidemiologicznych wdrożonych w miejscach udzielania pomocy.

Elementarną procedurą jest mycie i dezynfekcja rąk przed i po każdym kontakcie z pacjentem. Personel zajmujący się pacjentem jest zabezpieczony indywidualnymi środkami ochronnymi: maska / półmaska twarzowa (co najmniej FFP2), okulary / gogle / przyłbica, fartuch barierowy / kombinezon, rękawiczki ochronne. Personel w obszarze wykonywania świadczeń zdrowotnych (obszar bezpośredniego kontaktu z pacjentem lub jego otoczeniem) przestrzega zasady „nic poniżej łokcia”. Personel medyczny przed i po kontakcie z pacjentem, niezależnie od użycia rękawiczek ochronnych, dezynfekuje ręce zgodnie z wytycznymi WHO.

Przypominam, że sytuacja epidemiologiczna rozwija się tak dynamicznie, że każdy pacjent z objawami zakażenia układu oddechowego, może być potencjalnym źródłem zakażenia nowym koronawirusem. Zalecam zatem systematyczne zapoznawanie się z komunikatami Głównego Inspektora Sanitarnego i procedurami w miejscu pracy, które służą prewencji szerzenia się zakażeń.

Apeluję do kierowników placówek leczniczych o zapewnienie bezpiecznych warunków pracy pielęgniarkom i położnym zobowiązanym do niesienia pomocy medycznej, w szczególności o zaopatrzenie w niezbędne środki ochrony osobistej oraz praktycznych szkoleń w zakresie zapobiegania zakażeniom koronawirusem.

Apeluję do inspektorów sanitarnych, osób kierujących resortem zdrowia i Narodowym Funduszem Zdrowia o transparentny i skoordynowany przekaz informacji o zalecanych standardach i procedurach postępowania.

Pragnę podkreślić, iż tylko optymalna organizacja pracy wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za zdrowie i życie osób przebywających na terytorium naszego kraju jest gwarantem bezpieczeństwa społecznego i dostarczenie fachowej medycznej pomocy osobom jej potrzebującym.

Prezes
Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych
Zofia Małas

Apel popiera w imieniu Zarządu Stowarzyszenia Higieny Lecznictwa Przewodniczący dr n. med. Paweł Grzesiowski

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych
Uchwała Nr 387/VII/2020 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 11 marca 2020 r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr 360/VII/2019 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 5 czerwca 2019 r.
w sprawie określenia kalendarza wyborczego

Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (tj. Dz. U. 2018 poz. 916) uchwała się, co następuje:

§1. 1. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych zmienia § 1 pkt. 2 Uchwały Nr 360/VII/2019 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie określenia kalendarza wyborczego poprzez nadanie mu brzmienia:

Okręgowe rady pielęgniarek i położnych w terminie do dnia 31 października 2020 r. przeprowadzą okręgowe zjazdy, na których wybrani zostaną delegaci na VIII Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych.

2. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych zmienia § 1 pkt. 3 Uchwały Nr 360/VII/2019 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie określenia kalendarza wyborczego poprzez nadanie mu brzmienia:

Okręgowe rady pielęgniarek i położnych w terminie do dnia 15 listopada 2020 r. przekażą dane delegatów na VIII Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych według załączonego wzoru stanowiącego załącznik do uchwały.

3. Pozostała treść Uchwały Nr 360/VII/2019 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie określenia kalendarza wyborczego nie ulega zmianie.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Podstawą zmiany kalendarza wyborczego do okręgowych organów samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz do krajowych organów Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych jest zaistnienie ekstraordynaryjnej sytuacji wynikającej z zagrożenia rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS CoV-2 i koniecznością wprowadzenia szczególnych rozwiązań, umożliwiających podejmowanie działań minimalizujących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, nowy koronawirus nazwany SARS CoV-2 jest wirusem mogącym wywołać zespół niewydolności oddechowej, a wywołana nim choroba jest określana jako COVID-19. SARS CoV-2 został zidentyfikowany pod koniec 2019 roku i jest nowym szczepem koronawirusa, który nie był wcześniej identyfikowany u ludzi.

Należy zauważyć, że w dniu podjęcia niniejszej uchwały następuje wzrost liczby zachorowań na COVID-19, a właściwe organy podejmują wszelkie niezbędne działania w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa, co objawia się w odwoływaniu imprez masowych, zawieszaniu funkcjonowania szkół publicznych i uczelni wyższych, etc. Na organie samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, jako instytucji zrzeszającej przedstawicielki przedstawicieli danych zawodów medycznych, ciąży w związku z tym szczególne obowiązki wynikające z zapobiegania rozprzestrzeniania się ww. choroby. Zgodnie z art. 30 Konstytucji RP przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. W zaistniałej sytuacji dochodzi do konfliktu praw wyborczych członków samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych z prawnym nakazem ochrony zdrowia i życia każdego członka naszego społeczeństwa (art. 38 Konstytucji). Odpowiedzią na ten konflikt jest ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U.2020.374, zwana dalej także ustawą kryzysową, mająca swoje umocowanie w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Ww. ustawa wprowadza w zakresie personelu medycznego pełną gotowość do niesienia fachowej pomocy zagrożonemu społeczeństwu. Biorąc to wszystko pod uwagę należy przyjąć zaistnienie nadzwyczajnego stanu epidemiologicznego. Wychodząc naprzeciw wszystkim sytuacjom, w których narasta zagrożenie epidemii i rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych u ludzi, ze wszech miar konieczna stała się zmiana kalendarza wyborczego w taki sposób, aby uniknąć sytuacji rozprzestrzeniania się koronawirusa w obliczu zwiększającej się liczby zachorowań, a jednocześnie umożliwić realizację praw wyborczych członków samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych w roku wyborczym, jakim jest rok 2020.

Sekretarz NR PiP
Joanna Walewander

Prezes NR PiP
Zofia Małas

Uchwała Nr 388/VII/2020
Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 11 marca 2020 r.

w sprawie zmiany uchwały nr 359/VII/2019 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych
z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terminu VIII Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych

Na podstawie art. 19 ust 3 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r., o samorządzie pielęgniarek położnych (tj. Dz. U. 2018 r. poz. 916.) uchwała się co następuje:

§ 1. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych dokonuje zmiany § 1 uchwały Nr 359/VII/2019 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terminu VIII Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych, poprzez nadanie mu nowej następującej treści:

„§ 1. **Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych ustala, że VIII Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych odbędzie się do dnia 31 grudnia 2020 r. w Warszawie.**”

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz NR PiP
Joanna Walewander

Prezes NR PiP
Zofia Małas

Działania Zespołu Zarządzania Kryzysowego NIPiP podjęte w dniu 20 marca 2020 r.

1. Od 23 marca br. rozpocznie się sukcesywne przekazywanie przez Ministerstwo Zdrowia środków ochrony osobistej oraz środków do dezynfekcji. Dystrybucja bezpłatnych środków odbywać się będzie bezpośrednio do 45 okręgowych izb pielęgniarek i położnych za pomocą Poczty Polskiej. Na stronach internetowych OIPiP będą zamieszczane informacje o dystrybucji środków dla pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia zdrowotne w formie praktyk zawodowych w POZ, pielęgniarskiej opiece długoterminowej oraz opiece paliatywnej domowej i opiece nad pacjentem wentylowanym mechanicznie w warunkach domowych.

2. W celu minimalizacji ryzyka transmisji infekcji COVID-19, poprzez ograniczanie kontaktów z pacjentami przebywającymi w swoich domach będzie możliwość wykonywania i rozliczania porad i wizyt pielęgniarki, położnej realizowanych w ramach umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności oraz będzie możliwość sprawozdawczości dla pielęgniarek i położnych tych porad.

3. Uruchomione zostało wsparcie psychologiczne online dla pielęgniarek i położnych. Przy telefonie od poniedziałku do piątku dyżurują eksperci Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych. Wsparcia udzielają:

- Jolanta Kruszakin psycholog, psychoterapeutka, interwent kryzysowy, tel. 605 536 629
- Dorota Uliasz, psycholog, coach w zakresie skutecznej komunikacji z pacjentem, zarządzania emocjami i stresem, tel. 607 318 602.

Godziny dyżurów znajdują się na stronie nipip.pl/koronawirus/

4. We współpracy z Wojskami Obrony Terytorialnej uruchomione zostało wsparcie dla pielęgniarek i położnych, ich rodzin i bliskich. Formularz zapotrzebowania na wsparcie można pobierać ze strony okręgowej izby poełgniarek i położnych a po wypełnieniu wysłać drogą elektroniczną na adres: koronawirus@nipip.pl. Informacja o potrzebnej pomocy trafi do Wojsk Obrony Terytorialnej za pośrednictwem Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych.

5. W toku opracowywania jest schemat postępowania na bloku operacyjnym w przypadku operacji pacjenta z koronawirusem.

6. Udostępniamy Państwu aktualne rekomendacje IPAC (Centrum Profilaktyki i Kontroli Zakażeń w Ontario) odnośnie stosowania środków ochrony osobistej podczas sprawowania opieki nad osobami z podejrzeniem lub potwierdzeniem zakażenia COVID-19.

Zespół Zarządzania Kryzysowego NIPiP

Rozporządzenie przedłużające tzw. Pakiet Szumowskiego do końca 2020 roku!

To dla nas bardzo istotna informacja. Mimo kryzysowej sytuacji, koncentrowania sił na walce z pandemią koronawirusa, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych oraz Ogólnopolski Zawodowy Pielęgniarek i Położnych wnioskuje do Ministra Zdrowia o podjęcie działań, które zagwarantują kontynuację wypłaty środków przeznaczonych dla pielęgniarek po 31 marca 2020 r. W Dzienniku Ustaw opublikowano właśnie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Wchodzi ono w życie 1 kwietnia 2020 r. i przedłuża działanie OWU do 31 grudnia 2020 r.

Przyjęte przepisy pozwolą na realizację Porozumienia zawartego 9 lipca 2018 r. pomiędzy Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych, Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych, Ministrem Zdrowia oraz Narodowym Funduszem Zdrowia, w zakresie wzrostu wynagrodzeń pielęgniarek i położnych.

Zgodnie z par. 2 ust. 5, dyrektor właściwego oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia jest obowiązany, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do przedstawienia świadczeniodawcy posiadającego umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna, zmiany umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, obejmującej wysokość dodatkowych środków na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne w okresie od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., w sposób gwarantujący wypłatę kwot, o których mowa w § 4 ust. 6 pkt 3 i § 4a rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2015 r.

KOMUNIKAT MZ DO PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA

W związku z rozprzestrzenianiem się zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i odnotowywanym wzrostem zachorowań na COVID-19, również z ryzykiem zawodowym pracowników sektora ochrony zdrowia, proszę by w przypadku wykonywania pracy w kontakcie z osobami ze zdiagnozowanym zakażeniem albo z podejrzeniem zakażenia powstrzymać się od wykonywania pracy z innymi pacjentami, w innych podmiotach leczniczych czy jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia. Pracownikom, którzy nie mają bezpośredniego kontaktu z takimi grupami pacjentów, zaleca się ograniczenie liczby miejsc wykonywanej pracy. Zadaniem ochrony zdrowia jest ograniczenie potencjalnych kanałów transmisji zakażeń.

Proszę o bezwzględne zastosowanie się do tych zasad ze skutkiem natychmiastowym. Jednocześnie informuję, że trwają już prace mające na celu wprowadzenie ich do systemu prawa.

Z poważaniem,
Józefa Szczurek-Żelazko
Sekretarz Stanu

Pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej Zalecenia związane ze wzrostem ryzyka zarażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz zachorowania na COVID-19

1. Komunikat Konsultanta Krajowego w Dziedzinie Pielęgniarstwa Ginekologicznego i Położniczego – dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz-Palus (poniżej)

2. Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie schematu postępowania dla Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej w związku z szerzeniem się nowego koronawirusa SARS-CoV-2 (s. 11)

3. Komunikat do świadczeniodawców POZ w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

W celu minimalizacji ryzyka transmisji infekcji COVID-19 poprzez ograniczanie osobistych kontaktów z pacjentami, Centrala NFZ przypomina, że na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 roku sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz zarządzenia nr 177/2019/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie warunków zawierania i realizacji świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, możliwe jest udzielanie świadczeń w postaci teleporad w zakresach lekarza POZ, pielęgniarki POZ i położnej POZ.

W ramach teleporady można też wystawić np. e-receptę, zlecenie elektroniczne na wyroby medyczne, przekazując pacjentowi numer, którym pacjent posłuży się podczas jego realizacji.

Jednocześnie Centrala NFZ wskazuje, że teleporady mogą być udzielane, sprawozdawane lub rozliczane wyłącznie w sytuacji, gdy zakres niezbędnych czynności do zrealizowania na rzecz pacjenta, nie wymaga osobistej obecności personelu medycznego.

Źródło: <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/komunikat-dla-swiadczeniodawcow,7644.html>

KONSULTANT KRAJOWY W DZIEDZINIE PIELĘGNIARSTWA GINEKOLOGICZNEGO I POŁOŻNICZEGO

dr hab. n. o zdr. GRAŻYNA IWANOWICZ-PALUS

KOMUNIKAT

W związku ze wzrostem ryzyka zarażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz zidentyfikowanymi przypadkami zachorowań na COVID-19 w Polsce, a także ogłoszeniem przez WHO pandemii COVID-19, położne podstawowej opieki zdrowotnej powinny świadczyć opiekę z zachowaniem szczególnych zasad w realizacji opieki nad podopiecznymi (w szczególności w zakresie opieki realizowanej nad ciężarnymi, położnicami i noworodkami w ramach wizyt patronażowych oraz nad kobietami po operacjach ginekologicznych w środowisku domowym).

Świadczenia położnej POZ obejmują kompleksową pielęgnacyjną opiekę położniczo-neonatalogiczno-ginekologiczną nad populacją objętą opieką, w tym w szczególności:

- edukację w zakresie planowania rodziny,
- opiekę w okresie ciąży, porodu i połogu, w tym edukację przedporodową realizowaną u kobiet w ciąży (w tym w ciąży wysokiego ryzyka), począwszy od 21. (dwudziestego pierwszego) tygodnia ciąży do terminu rozwiązania,
- opiekę nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do

ukończenia 2. (drugiego) miesiąca życia, realizowaną w ramach wizyt patronażowych,

- opiekę w chorobach ginekologicznych, w tym opiekę pielęgnacyjną nad kobietą po operacji ginekologicznej lub onkologiczno-ginekologicznej obejmującą okres od momentu wypisu ze szpitala do całkowitego zagojenia się rany pooperacyjnej, realizowane na podstawie skierowania lekarza oddziału, który wykonał operację,
- wykonywanie zgodnie z posiadanymi kompetencjami, iniekcji i zabiegów na podstawie zleceń innych lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego, w gabinecie położnej POZ i w domu pacjenta,
- opiekę nad kobietą w każdym okresie jej życia.

Mając na uwadze wytyczne zawarte w Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie schematu postępowania dla Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej w związku z szerzeniem się nowego koronawirusa SARSCoV-2 (<https://www.gov.pl/web/>

koronawirus/komunikat-głównego-inspektora-sanitarnego-w-sprawie-schematu-postępowania-dla-poz-i-nisoz) oraz Komunikatu (NFZ) do świadczeniodawców POZ w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (<https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/komunikat-dlaswiadczeniodawcow,7644.html>), w celu zminimalizowania ryzyka transmisji infekcji COVID-19, należy ograniczyć bezpośrednie kontakty położnej POZ nie tylko z pacjentkami przebywającymi w swoich domach, ale również w gabinecie położnej, proponując realizację porad i wizyt z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności, o ile czasowe zaniechanie świadczeń wykonywanych osobiście nie zagraża pogorszeniem stanu zdrowia podopiecznych (w szczególności ciężarnych, położnic i noworodków/niemowląt do 2. miesiąca życia, kobiet po operacji ginekologicznej lub onkologiczno-ginekologicznej, kobiet w każdym okresie życia).

Pierwsza wizyta patronażowa powinna się odbyć bezwzględnie w miejscu pobytu matki i dziecka nie później niż w ciągu 48 godzin od otrzymania przez położną zgłoszenia urodzenia dziecka, podczas której położna przede wszystkim jest zobowiązana dokonać oceny stanu zdrowia położnicy i noworodka oraz zwrócić uwagę na relacje w rodzinie i wydolność opiekuńczą rodziny, a także udzielić porady laktacyjnej.

Podczas tej wizyty patronażowej pacjentka może złożyć oświadczenie o przysługującym jej prawie do świadczeń opieki zdrowotnej za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności (<https://nipip.pl/koronawirus/>).

Należy pamiętać, że każda wizyta domowa – wizyta patronażowa powinna być zawsze poprzedzona rozmową telefoniczną, podczas której położna POZ jest zobowiązana uzyskać odpowiedź na podane niżej pytania:

1. Czy w okresie ostatnich 14 dni pacjentka przebywała w rejonach transmisji koronawirusa? (lista krajów publikowana jest codziennie na stronie www.gis.gov.pl)

2. Czy w okresie ostatnich 14 dni pacjentka miała kontakt z osobą, u której potwierdzono zakażenie koronawirusem SARS CoV-2?

3. Czy pacjentka lub współmieszkańcy manifestują objawy ostrej infekcji dróg oddechowych (gorączka >38 st. C wraz z kaszlem lub dusznością)?

W przypadku twierdzącej odpowiedzi na co najmniej jedno z dwóch pierwszych pytań realizacja świadczeń zdrowotnych w środowisku domowym powinna odbywać się z zachowaniem szczególnych środków ostrożności (w tym z zastosowaniem środków ochrony osobistej) – zgodnie z wytycznymi GIS.

Natomiast w przypadku, gdy pacjentka lub współmieszkańcy manifestują objawy ostrej infekcji dróg oddechowych (gorączka >38 st. C wraz z kaszlem i/lub dusznością), należy rozważyć odroczenie terminu udzielenia świadczenia obejmującego opiekę nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do ukończenia 2. (drugiego) miesiąca życia, realizowaną w ramach wizyt patronażowych, czy też podjęcie decyzji o czasowym zawieszeniu wizyt patronażowych i realizowaniu

wizyt z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności (o ile czasowe zaniechanie świadczeń wykonywanych osobiście nie zagraża pogorszeniem stanu zdrowia podopiecznych), a pacjentka powinna otrzymać sugestię skontaktowania się ze stacją sanitarno-epidemiologiczną lub bezpośredniego udania się do oddziału zakaźnego/obserwacyjnozakaźnego (unikając transportu publicznego i skupisk ludzi) – zgodnie ze schematem postępowania dla POZ i NiSOZ (<https://www.gov.pl/web/koronawirus/komunikat-głównego-inspektorasanitarnego-w-sprawie-schematu-postępowania-dla-poz-i-nisoz>).

Należy podkreślić, że nieograniczone porady i wizyty z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności, obejmujące opiekę nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do ukończenia 2. (drugiego) miesiąca życia, realizowane w ramach kolejnych wizyt patronażowych mogą w istotny sposób ograniczyć ryzyko rozprzestrzeniania się koronawirusa, ułatwić izolację osób, mogących zarażać wirusem innych oraz rozwiewać obawy podopiecznych dotyczące ich sytuacji zdrowotnej.

Porady i wizyty z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności mogą być udzielane wyłącznie w sytuacji, gdy zakres niezbędnych czynności do zrealizowania na rzecz pacjenta, nie wymaga osobistej obecności personelu medycznego.

Jeśli po zdalnym wywiadzie zachodzi konieczność bezpośredniej opieki nad matką i dzieckiem w środowisku domowym, to wizyta patronażowa musi być bezwzględnie zrealizowana. Teleporady nie mogą uniemożliwiać czy też zastępować bezpośrednią wizytę położnej POZ w środowisku matki i dziecka, gdy jest ona niezbędna, uzasadniona stanem zdrowia położnicy i jej dziecka.

W każdym przypadku odroczenia terminu udzielenia świadczenia obejmującego opiekę nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do ukończenia 2. (drugiego) miesiąca życia, realizowaną w ramach wizyt patronażowych, a szczególnie w razie podjęcia decyzji o czasowym zawieszeniu wizyt patronażowych i realizowaniu wizyt z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności (co powinno być bezwzględnie udokumentowane), należy ocenić i wziąć pod uwagę uwarunkowania i ryzyko dotyczące stanu zdrowia pacjentów (położnicy i jej dziecka) oraz prawdopodobieństwo jego pogorszenia.

W sytuacji, gdy położnica nie wyraża zgody na wizytę patronażową w miejscu pobytu matki i dziecka, fakt ten powinien być odnotowany w dokumentacji medycznej, a położna jest zobowiązana do udzielenia porady z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności.

Ponadto, aby zminimalizować ryzyko transmisji infekcji COVID-19 w odniesieniu do kobiet ciężarnych, edukację przedporodową skierowaną do kobiet w ciąży (w tym w ciąży wysokiego ryzyka), począwszy od 21. (dwudziestego pierwszego) tygodnia ciąży do terminu rozwiązania, należy realizować w formie porady z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności.

Koronawirus SARS-CoV-2

Schemat postępowania dla POZ i NiSOZ

<p>Należy szeroko informować pacjentów o konieczności kontaktu telefonicznego w celu ustalenia możliwości wizyty w przychodni.</p> <p>Każdego pacjenta rejestracja powinna poinformować o możliwości uzyskania teleporady.</p> <p>Podczas rozmowy telefonicznej rejestracja powinna przeprowadzić ankietę wstępnej kwalifikacji w kierunku zakażenia koronawirusem SARS CoV-2.</p> <p>Pacjent z objawami infekcji lub podejrzany o zakażenie koronawirusem SARS CoV-2 powinien TELEFONICZNIE przełożyć poradę w AOS na inny termin.</p>		
<p>NIE ZAWSZE OBJAWY W POWIĄZANIU Z KONTAKTEM W OKRESIE OSTATNICH 14 DNI ŚWIADCZĄ O ZAKAŻENIU KORONAWIRUSEM SARS-CoV-2</p> <p>Ale</p> <p>każdy pacjent manifestujący objawy ostrej infekcji dróg oddechowych (gorączka >38°C wraz z kaszlem lub dusznością) w powiązaniu z kryteriami epidemiologicznymi powinien trafić do oddziału zakaźnego lub obserwacyjno-zakaźnego.</p>		
<p>KAŻDEMU pacjentowi, również bez cech infekcji, zgłaszającemu chęć wizyty u lekarza najpierw należy udzielić TELEPORADY.</p> <p>Tylko w sytuacjach kiedy jest to niezbędne pacjent powinien zostać umówiony na konkretną godzinę do lekarza.</p> <p>Lekarz udzielający TELEPORADY na podstawie przeprowadzonego wywiadu medycznego i oceny stanu zdrowia pacjenta ma możliwość wystawienia zwolnienia lekarskiego.</p>		
<p>Postępowanie z pacjentem:</p>		
<p>KRYTERIUM A</p> <p>bez objawów chorobowych,</p>	<p>KRYTERIUM B</p> <p>z objawami chorobowymi (katar, stan podgorączkowy, objawy przeziębieniowe),</p>	<p>KRYTERIUM C</p> <p>z objawami ostrej infekcji dróg oddechowych (gorączka >38 °C z kaszlem i/lub dusznością),</p>
<p>który spełnia KRYTERIA EPIDEMIOLOGICZNE, tj.:</p> <p>w okresie ostatnich 14 dni:</p> <p>1. przebywał w kraju gdzie występuje transmisja koronawirusa SARS CoV-2 LUB 2. miał bliski kontakt z osobą zakażoną</p>		

KRYTERIUM A	KRYTERIUM B	KRYTERIUM C
<p>1. Poinformuj pacjenta o konieczności prowadzenia samoobserwacji przez 14 dni od czasu kontaktu z osobą, u której stwierdzono zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 lub powrotu z kraju gdzie występuje transmisja, w tym codziennego (rano i wieczorem) pomiaru temperatury.</p> <p>2. Poinformuj pacjenta o konieczności częstego mycia rąk.</p> <p>3. Poinformuj pacjenta, że w przypadku pogorszenia stanu zdrowia (gorączka $>38^{\circ}\text{C}$ z <u>kaszlem i/lub dusznością</u>) należy zgłosić się do oddziału zakaźnego (unikając transportu publicznego i skupisk ludzi) – wskaż najbliższy oddział zakaźny lub obserwacyjno-zakaźny.</p> <p>4. Poinformuj pacjenta, że decyzję o nałożeniu kwarantanny podejmuje państwowy powiatowy inspektor sanitarny. Taka decyzja jest tożsama ze zwolnieniem lekarskim i lekarz nie wystawia ZUS ZLA.</p>	<p>1. Pacjent nie wymaga hospitalizacji.</p> <p>2. Zaleć leczenie w warunkach domowych oraz unikanie kontaktu z innymi osobami przez okres 14 dni od kontaktu/powrotu – wystaw zwolnienie lekarskie z kodem adekwatnym do prezentowanych objawów.</p> <p>3. Poinformuj pacjenta o konieczności częstego mycia rąk i higienie kaszlu.</p> <p>4. Poinformuj pacjenta o możliwości uzyskania TELEPORADY w razie potrzeby.</p> <p>5. Poinformuj pacjenta, że w przypadku pogorszenia stanu zdrowia (gorączka $>38^{\circ}\text{C}$ z <u>kaszlem i/lub dusznością</u>) należy zgłosić się do oddziału zakaźnego (unikając transportu publicznego i skupisk ludzi) – wskaż najbliższy oddział zakaźny lub obserwacyjno-zakaźny.</p> <p>6. Poinformuj pacjenta o możliwości wezwania ZRM (112; 999) w przypadku wystąpienia stanu nagłego zagrożenia zdrowia (np. duszność).</p>	<p>1. Jeśli konsultujesz pacjenta w ramach teleporady przejdź do punktu 3.</p> <p>2. Jeśli pacjent zgłasza się do poradni należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaopatrzyć pacjenta w maskę ochronną zwykłą (jeśli jest dostępna), • zapewnić natychmiastową izolację, • nie ma potrzeby przeprowadzać badania przedmiotowego, • pacjent powinien być objęty nadzorem medycznym. <p>3. Zamów transport pacjenta do oddziału zakaźnego. Ustal z firmą odpowiedzialną za wykonywanie transportu sanitarnego pacjentów z podejrzeniem infekcji koronawirusem SARS CoV-2, ujętą na wykazie OW NFZ jego organizację celem przewiezienia pacjenta do oddziału zakaźnego lub obserwacyjno-zakaźnego.</p> <p>4. Sporządź listę osób z bliskiego kontaktu z pacjentem podczas jego wizyty w przychodni.</p>
<p>Poinformuj powiatowego inspektora sanitarnego o każdym przypadku i przekaz mu dane kontaktowe pacjenta.</p>		

	Nr telefonu:
Powiatowy Inspektor Sanitarny	
Wojewódzki Inspektor Sanitarny	
Transport sanitarny	
Oddział Zakaźny w	
Oddział Zakaźny w	
	E-mail:
E-mail Sanepidu do zgłaszania pacjenta	

Wytyczne dla zarządzających placówką:

- **Należy umieścić w widocznym miejscu numery telefonów do:**
 - powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej,
 - firmy wykonującej transport sanitarny pacjentów z podejrzeniem infekcji koronawirusem SARS CoV-2 (lista z OW NFZ)
 - oddziału zakaźnego lub obserwacyjno-zakaźnego.
- Przeprowadzić szkolenia personelu rejestracji w zakresie postępowania z pacjentem zgłaszającym się z powodu obaw o zakażenie koronawirusem SARS CoV-2 oraz szkolenie dotyczące prowadzenia rejestracji pozostałych pacjentów.
- Przeprowadzić szkolenie personelu dotyczące zasad postępowania z pacjentem w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem SARS CoV-2.
- Zorganizować rejestrację tak, aby pacjent przebywał w odległości minimum 1m a najlepiej 2m.
- Zadbać o dokładne mycie i odkażanie powierzchni i sprzętów przez personel sprząający.
- Dezynfekować klamki/gałki oraz blaty biurek i ladę rejestracji kilka razy w ciągu dnia.
- Wietrzyć pomieszczenia (kilkukrotnie w ciągu dnia).
- Zlikwidować tzw. kąciki zabaw dla dzieci, usunąć gadżety dla dzieci oraz inne zbędne przedmioty z poczekalni.
- Zapewnić w miarę możliwości odpowiednią liczbę sztuk jednorazowej odzieży medycznej dla personelu.
- Poinstruować personel na temat przestrzegania standardowych zasad higieny – dezynfekcja stetoskopów i innego drobnego sprzętu po każdym użyciu, myciu i dezynfekcji dłoni, zdjęciu biżuterii i zegarka w pracy (nic poniżej łokcia).
- Nie ma konieczności ciągłej pracy personelu w maskach ochronnych ani w kombinezonach ochronnych.
- W przypadku kontaktu z pacjentem spełniającym kryterium C zapewnić personelowi maseczkę, rękawiczki i fartuch ochronny jednorazowy.
- **Po zabraniu pacjenta z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS CoV-2 przez transport, należy:**
 - wyłączyć z funkcjonowania pomieszczenie, w którym przebywał pacjent – następnie umyć i zdezynfekować powierzchnie, meble, sprzęt – po dezynfekcji może być ponownie używane,
 - wywietrzyć pomieszczenie, w którym przebywał pacjent,
 - zdezynfekować drogę dojścia pacjenta do pomieszczenia (poręcze schodów, klamki, lamy, etc. – czyli elementy, których mógł dotykać pacjent),
 - ustalić, czy personel zajmujący się pacjentem był odpowiednio zabezpieczony i czy miał bliski kontakt z pacjentem.
- Personel mający bliski kontakt z pacjentem bez zabezpieczenia w środki ochrony osobistej powinien zostać odsunięty od świadczenia pracy do czasu uzyskania informacji o wyniku testu pacjenta.
- Należy zwrócić się do powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej o wynik testu w kierunku koronawirusa SARS CoV-2 skierowanego pacjenta (PSE ma obowiązek udzielić tej informacji).

Definicja bliskiego kontaktu personelu:

- pozostawanie w bezpośrednim kontakcie z pacjentem z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS CoV-2, lub w odległości mniejszej niż 2m przez ponad 15 min, BEZ ODZIEŻY OCHRONNEJ
- prowadzenie rozmowy twarzą w twarz z pacjentem z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS CoV-2 w odległości do 1m BEZ ODZIEŻY OCHRONNEJ

Zgłoszenie do Sanepidu powinno zawierać:

1. Imię i Nazwisko.
2. PESEL (albo rodzaj, nr i seria innego dokumentu potwierdzającego tożsamość).
3. Adres zamieszkania (państwo, miasto, województwo/region, powiat, ulica, nr domu, nr mieszkania, kod pocztowy).
4. Nr tel. do kontaktu (najlepiej komórkowy, może być więcej niż jeden).
5. Adres e-mail do kontaktu.
6. Adres tymczasowy – jeżeli pacjent jest w Polsce tylko przejazdem (miasto, ulica, nr domu, nr mieszkania, kod pocztowy, ew. nazwa hotelu).
7. Osoba do kontaktu w razie nagłej potrzeby (imię i nazwisko, nr tel. najlepiej komórkowy).

Zgłoszenie telefonicznie lub e-mail.

Komunikaty Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych

Komunikat Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie odwołania Państwowych Egzaminów Specjalizacyjnych zaplanowanych w terminie począwszy od dnia 17 marca 2020 r.

Działając na podstawie § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz. U. poz. 1761 oraz z 2019 r. poz. 1693 i 2069), w związku ze wzrostem ryzyka zakażeń i choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 oraz stosując zalecenia i rekomendacje Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego o odwoływaniu imprez masowych w sytuacji epidemiologicznej związanej z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek Położnych informuje, że zaplanowane w sesji wiosennej Państwowe Egzaminy Specjalizacyjne począwszy od dnia 17 marca 2020 r. zostały odwołane. O nowym terminie i miejscu egzaminu państwowego pielęgniarki i położne zostaną poinformowane, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Jednocześnie Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek Położnych informuje, iż bieżące komunikaty w powyższym zakresie oraz ich aktualizacje będą zamieszczone na stronie internetowej Centrum pod adresem www.ckppip.edu.pl

Dyrektor
Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych

Komunikat Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie odbioru dyplomów z egzaminu państwowego

W sytuacji epidemiologicznej związanej z rozprzestrzenianiem się koronawirusa Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych informuje, że zawiesza wydawanie dyplomów z egzaminów państwowych do odwołania.

W związku z powyższym osoby, które przystąpiły do egzaminu mogą otrzymać zaświadczenia o uzyskaniu tytułu specjalisty. Jeśli wniosek o zakwalifikowanie na egzamin był składany w formie papierowej, zaświadczenia będą wydawane na pisemną prośbę przesłaną drogą elektroniczną na adres: sekretariat@ckppip.edu.pl lub pocztą tradycyjną na adres Centrum: ul. Pawińskiego 5A, 02-106 Warszawa. W przypadku wniosku złożonego w formie elektronicznej za pomocą SMK, można wygenerować zaświadczenie logując się na swoje konto. Odbiór dyplomów będzie możliwy po odwołaniu zagrożenia epidemicznego.

Dyrektor
Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych

Wykaz konsultantów krajowych i wojewódzkich w dziedzinach pielęgniarstwa i położnictwa

stan na luty 2020 r. • www.mz.gov.pl

Dziedzina Pielęgniarstwa	KONSULTANT KRAJOWY	KONSULTANT WOJEWÓDZKI
Pielęgniarstwo	dr hab. n. hum. prof. nadzw. UJ Maria Kózka Instytut Pielęgniarstwa Collegium Medicum UJ 31-501 Kraków, ul. Kopernika 25 tel. 12/421 41 60 e-mail: makozka@cm-uj.krakow.pl	dr hab. n. o zdrowiu prof. nadzw. Ewa Borowiak Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa, Wydział Nauk o Zdrowiu UM w Łodzi ul. S. Jaracza 63; 90-251 Łódź tel. 42/272 59 71 e-mail: ewa_borowiak@wp.pl
Pielęgniarstwo Anestezjologiczne i Intensywnej Opieki	mgr Stanisław Wojtan Szpital Uniwersytecki w Krakowie Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii ul. M. Jakubowskiego 2; 30-688 Kraków tel.: 12/400 18 06 e-mail: s.wojtan@op.pl	mgr Grażyna Kowalska Miejskie Centrum Medyczne im. dr K. Jonschera w Łodzi Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii ul. Milionowa 14, 93-113 Łódź tel. 42/676 17 74 wew. 223 e-mail: gkowska1959@o2.pl
Pielęgniarstwo Onkologiczne	dr n. med. Małgorzata Pasek Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie 33-100 Tarnów, ul. Mickiewicza 8 tel. kom. 691 524 492 e-mail: malgorzata_pasek@wp.pl	dr n. o zdrowiu Anna Skura-Madziła Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Transfuzjologii im. M. Kopernika w Łodzi Ośrodek Onkologii i Hematologii ul. Paderewskiego 4, 93-509 Łódź tel.: 42/689 55 26 e-mail: aniaskura@vp.pl
Pielęgniarstwo Rodzinne	mgr Beata Ostrzycka Samodzielny Gminny ZOZ w Dywitach 11-001 Dywity, ul. Jeżynowa 16 tel. 89/512 01 22 email: bostrzycka@wp.pl	mgr Barbara Mucha Przychodnia „Neuca Med” Bełchatów ul. 1 Maja 4, 97-400 Bełchatów tel. 44/724 44 44 e-mail: mucha.barbara@gmail.com
Pielęgniarstwo Przewlekłe Chorych i Niepełnosprawnych	dr n. o zdrowiu Mariola Rybka Szpital Lipno Sp. z o.o. 87-600 Lipno, ul. Nieszawska 6 tel. 54/288 02 63 e-mail: drmariolarybka@wp.pl	mgr Mirosława Kowalczyk Usługi Pielęgniarskie „Familia” Mirosława Kowalczyk 98-420 Sokolniki, ul. Parkowa 10 tel. kom. 693 373 410
Pielęgniarstwo Pediatryczne	dr n. med. Krystyna Piskorz-Ogórek Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy 10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 18A tel. 89/539 34 55 e-mail: piskorz@wssd.olsztyn.pl	mgr Halina Gmaj-Budziarek SP ZOZ Centralny Szpital Kliniczny UM w Łodzi Ośrodek Pediatryczny im. M. Konopnickiej ul. Sporna 36/50 91-738 Łódź tel. 42/617 79 09 fax 42/617 79 65 e-mail: gmaj@toya.net.pl
Pielęgniarstwo Ratunkowe	dr n. med. Anna Małecka-Dubiela 80-180 Gdańsk, ul. Częstochowska 11/3 tel. 663 906 046 e-mail: anna.malecka@gumed.edu.pl	

**Pielęgniarstwo
Epidemiologiczne**

dr n. med. Anna Szczypta
Szpital Zakonu Bonifratrów
Św. Jana Grandego w Krakowie
31-061 Kraków, ul. Trynitarzka 11
tel. 12/379 71 66
e-mail: infoepid@interia.pl

dr n. o zdrowiu Maria Cianciara
SP ZOZ Uniwersytecki
Szpital Kliniczny nr 1
im. N. Barlickiego UM w Łodzi
ul. Kopcińskiego 22; 90-153 Łódź
tel. 42/677 68 70
e-mail: mariacianciara@vp.pl

**Pielęgniarstwo
Psychiatryczne**

dr n. o zdrowiu Damian Czarnecki
CM im. L. Rydygiera w Bydgoszczy
UMK w Toruniu, ul. Jagiellońska 13–15
85-067 Bydgoszcz
Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza
ul. M. Skłodowskiej-Curie 9
85-094 Bydgoszcz
tel. 52/585 42 82
e-mail: czarneckidamian@cm.umk.pl

Bożena Stępień
Specjalistyczny Psychiatryczny
ZOZ w Łodzi
ul. Aleksandrowska 159, 91-229 Łódź
tel. 42/715 58 89
kom. 502 855 170
e-mail: bozena_stepien@op.pl

**Pielęgniarstwo
Chirurgiczne
i Operacyjne**

**dr hab. n. med. prof. nadzw
Maria Teresa Szewczyk**
Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr A. Jurasza
Collegium Medicum UMK
Klinika Chirurgii Naczyń i Angiologii
85-094 Bydgoszcz,
ul. M. Curie-Skłodowskiej 9
tel. 52/585 40 70;
e-mail: mszewczyk@cm.umk.pl

mgr Iwona Żurecka-Sobczak
SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny
im. WAM UM w Łodzi
Centralny Szpital Weteranów
Klinika Neurochirurgii – Blok Operacyjny
ul. Żeromskiego 113
90-549 Łódź
tel. 42/639 35 55

**Pielęgniarstwo
Opieki Paliatywnej**

mgr Izabela Kaptacz
Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej Ziemi
Częstochowskiej Zespół Opieki Paliatywnej
42-202 Częstochowa, ul. Krakowska 45a
tel. 34/360 54 91, 34/360 55 37
e-mail: ikaptacz@wp.pl

mgr Elżbieta Ruta
Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej
Powiatu Pabianickiego
ul. Dąbrowskiego 46
95-200 Pabianice
kom. 605 101 951
e-mail: elzbietaruta@onet.pl

**Pielęgniarstwo
Diabetologiczne**

mgr Alicja Szewczyk
Klinika Endokrynologii i Diabetologii
Instytut „Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka”
04-730 Warszawa, Al. Dzieci Polskich 20
tel. 22/815 10 42
e-mail: alicja.szewczyk@gmail.com

mgr Magdalena Świątek
Szpital Wojewódzki im. Prymasa
Kardynała Wyszyńskiego w Sieradzu
Poradnia Diabetologiczna
ul. Armii Krajowej 7; 98-200 Sieradz
kom. 504 943 326
e-mail: swiatmag@op.pl

**Pielęgniarstwo
Ginekologiczne
i Położnicze**

**dr hab. n. o zdrowiu
Grażyna Iwanowicz-Palus**
Katedra i Zakład Rozwoju Położnictwa
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny w Lublinie
20-081 Lublin, ul. Staszica 4–6
tel. 81/448 68 40; 81/448 68 42
tel. kom. 603 234 560;
e-mail: grazyna.iwanowicz-palus@umlub.pl

dr n. med. Bogusława Rudnicka
Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
ul. Jaracza 63 90-251 Łódź
tel. 42 272 59 89
e-mail: konsult_p.gin_pol@interia.pl

**Pielęgniarstwo
Geriatryczne**

dr n. med. Ewa Kądalska
Klinika i Poliklinika Geriatrii
Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii
i Rehabilitacji w Warszawie
02-637 Warszawa, ul. Spartańska 1;
tel. 22/670 91 66;
e-mail: ewa.kadalska@gmail.com

Nowe akty prawne

VII 2019 – III 2020

**Dz.U. poz. 374
USTAWA**

z dnia 2 marca 2020 r.
o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,
przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób
zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

**Dz.U. poz. 197
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 24 stycznia 2020 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych,
ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych
o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku
pracy

**Dz.U. poz. 172
OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZY-
SPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 9 stycznia 2020 r.
w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podstawowej
opiece zdrowotnej

**Dz.U. poz. 150
USTAWA**

z dnia 23 stycznia 2020 r.
o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw

**Dz.U. poz. 2512
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 20 grudnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków
umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej

**Dz.U. poz. 2532
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 23 grudnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu niezbędnych
informacji przetwarzanych przez świadczeniodawców, szcze-

gółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz ich
przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania
świadczeń ze środków publicznych

**Dz.U. poz. 2511
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 20 grudnia 2019 r.
w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporzą-
dzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie
świadczeń opieki zdrowotnej

**Dz.U. poz. 2478
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 16 grudnia 2019 r.
w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń
zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe,
które mogą być udzielane przez ratownika medycznego

**Dz.U. poz. 2465
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 16 grudnia 2019 r.
w sprawie zgłaszania dodatkowych wyników badań w kierunku
biologicznych czynników chorobotwórczych u ludzi

**Dz.U. poz. 2444
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 14 grudnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażo-
wego w centrach zdrowia psychicznego

**Dz.U. poz. 2430
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 10 grudnia 2019 r.
w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznania zakażeń, chorób
zakaźnych oraz zgonów z ich powodu

**Dz.U. poz. 2408
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 3 grudnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie kursu w zakresie
kwalifikowanej pierwszej pomocy

**Dz.U. poz. 2365
OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZY-
SPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 22 listopada 2019 r.
w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zdrowiu
publicznym

**Dz.U. poz. 2532
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 23 grudnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu niezbędnych
informacji przetwarzanych przez świadczeniodawców, szcze-
gółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz ich

przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych

Dz.U. poz. 2356
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 3 grudnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego „Standard szpitalnego żywienia kobiet w ciąży i w okresie poporodowym – Dieta Mamy”

Dz.U. poz. 2335
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 27 listopada 2019 r.
w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej

Dz.U. poz. 2230
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 30 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Dz.U. poz. 2225
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 8 listopada 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wykazu świadczeń opieki zdrowotnej wymagających ustalenia odrębnego sposobu finansowania

Dz.U. poz. 2224
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 8 listopada 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego

Dz.U. poz. 2223
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 8 listopada 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń wysokospecjalistycznych oraz warunków ich realizacji

Dz.U. poz. 2194
USTAWA

z dnia 16 października 2019 r.
o zmianie ustawy o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia

Dz.U. poz. 2067
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób

Dz.U. poz. 2301
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 22 listopada 2019 r.
w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środki lub substancje

Dz.U. poz. 2120
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 31 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej

Dz.U. poz. 2118
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych

Dz.U. poz. 2087
USTAWA

z dnia 30 sierpnia 2019 r.
o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

Dz.U. poz. 2080
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie

Dz.U. poz. 2077
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania medycznych zawodów regulowanych

Dz.U. poz. 2069
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych

Dz.U. poz. 2067
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób

Dz.U. poz. 2064
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej

Dz.U. poz. 2060
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie kierowania do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych

Dz.U. poz. 2050
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania

Dz.U. poz. 2049
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala

Dz.U. poz. 2029
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 15 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów elektronicznej dokumentacji medycznej

Dz.U. poz. 2024
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przeprowadzania konkursu na niektóre stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą

Dz.U. poz. 1995
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

Dz.U. poz. 1984
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 11 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie prowadzenia depozytu w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej

Dz.U. poz. 1902
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 2 października 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej

Dz.U. poz. 1781
**OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZY-
POSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 30 sierpnia 2019 r.
w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie danych osobowych

Dz.U. poz. 1745
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 21 sierpnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych

Dz.U. poz. 1693
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 28 sierpnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych

Dz.U. poz. 1690
USTAWA

z dnia 19 lipca 2019 r.
o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego

Dz.U. poz. 1640
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 14 sierpnia 2019 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień

Dz.U. poz. 1565
USTAWA

z dnia 19 lipca 2019 r.
o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych

Dz.U. poz. 1441
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 8 lipca 2019 r.
zmieniające rozporządzenie ws. leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Dz.U. poz. 1403
USTAWA

z dnia 4 lipca 2019 r.
o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw

Dz.U. poz. 1490
USTAWA

z dnia 4 lipca 2019 r.
o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej

Stanisława Leszczyńska – położna i matka, więźniarka obozu zagłady w Auschwitz”

W dniu 3 marca 2020 r. odbyła się konferencja popularno-naukowa o życiu i działalności Sługi Bożej Stanisławy Leszczyńskiej, objęta patronatem Piotra Cywińskiego – Dyrektora Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau „Stanisława Leszczyńska – położna i matka, więźniarka obozu zagłady w Auschwitz”.

O godz. 11.00 w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Łodzi przy ul. Kościelnej 8/10 została odprawiona msza święta w intencji beatyfikacji Stanisławy Leszczyńskiej. Mszę celebrował ksiądz arcybiskup Grzegorz Ryś.

O godz. 14.00 w budynku Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi przy ul. św. S. Kostki 14 rozpoczęła się konferencja. Wprowadzenia w obrady konferencyjne dokonał ksiądz arcybiskup dr hab. Grzegorz Ryś, który wskazał Stanisławę Leszczyńską jako wzór dla współczesnych: „Zadaniem wszystkich wiernych w Kościele Łódzkim jest modlić się o wyniesienie do chwały ołtarzy łódzkiej Służebnicy Bożej”.

Aula była wypełniona po brzegi. Wśród uczestników, oprócz duchowieństwa, znaleźli się przede wszystkim przedstawiciele samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych OIPiP w Łodzi oraz z innych regionów Polski, m.in. Krakowa, Warszawy, Siedlec, Bydgoszczy. Swoich przedstawicieli mieli również Rada Miasta Łodzi oraz Marszałek Województwa Łódzkiego. Agnieszka Kałużna – Przewodnicząca ORPiP w Łodzi – wraz z Marią Kowalczyk – Sekretarzem ORPiP w Łodzi – przekazały na ręce arcybiskupa fotokopię obrazu Stanisławy Leszczyńskiej.

Jako pierwsza wystąpiła mgr Magdalena Knedler z Uniwersytetu Wrocławskiego. Prelegentka dokonała prezentacji swojej książki zatytułowanej „Położna z Auschwitz”. Rodzinne doświadczenia, wspomnienia babci autorki związane z II wojną światową stworzyły klimat do napisania książki o kobietach w obozie koncentracyjnym. Książka, choć fabularyzowana, zawiera same fakty. Jej napisanie wymagało ogromu pracy, zbierania materiałów dotyczących osoby Stanisławy Leszczyńskiej i materiałów dotyczących obozu. Książkę można było zakupić na miejscu wraz z dedykacją od autorki.

Ks. prof. UKSW dr. hab. Waldemar Gliński przedstawił zarys biografii Stanisławy Leszczyńskiej, w głównej mierze odnosząc się do okresu dzieciństwa, młodości oraz

rodzinnego życia w okresie przedwojennym i powojennym. Wspomniał o dwuletnim pobycie Stanisławy w Brazylii. Zdobyte tam umiejętności posługiwania się językami obcymi – portugalskim a przede wszystkim niemieckim, okazały się bardzo ważne podczas pobytu w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau.

Pani mgr Teresa Wontor-Cichy z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau zaprezentowała wykład: „Stanisława Leszczyńska – więźniarka obozu Auschwitz-Birkenau nr 41335”. Przedstawiła sytuację kobiet więźniarek, które trafiły do obozu w Auschwitz. Stanisława Leszczyńska wraz z córką Sylwią zostały wywiezione do Auschwitz-Birkenau 17 kwietnia 1943 r. W Birkenau Stanisława pracowała jako położna (więźniarki nr 41335). Funkcję tę pełniła aż do momentu wyswobodzenia obozu przez Armię Czerwoną w dniu 27 stycznia 1945 r. Na tym stanowisku, sprzeciwiając się wyraźnym rozkazom władz obozowych, przyjęła wiele porodów, których dokładna liczba jest niemożliwa do ustalenia.

Profesor zw. dr hab. Teresa Olearczyk przedstawiła wykład: „Stanisława Leszczyńska w upamiętnieniach”.

Imię Stanisławy Leszczyńskiej od 1983 r. nosi Krakowska Szkoła Położnych, Szkoła w Zamościu. Jej wizerunek widnieje także na Kielichu Życia i Przemiany Narodu, złożonym przez pielęgniarki na Jasnej Górze, jako wotum na sześćsetlecie obecności cudownego obrazu Matki Boskiej, podczas uroczystości 3 maja w 1982 r. Dziesięć lat później rozpoczął się proces beatyfikacyjny Stanisławy Leszczyńskiej. Imię Stanisławy Leszczyńskiej nosi jedna z ulic w okolicach dawnego Auschwitz w Oświęcimiu, a także jedna z ulic w Łodzi w okolicach ICZMP.

Pan mgr Stanisław Kracik (Dyrektor Szpitala Klinicznego im. Józefa Babińskiego w Krakowie): „Dzieci – więźniowie obozu zagłady w Auschwitz. Uwarunkowania i konsekwencje psychologiczne traumy obozowej”.

Z 230 tysięcy dzieci, tylko 500 z nich doczekało wyzwolenia w styczniu 1945 r. Dzieci zostały wyrwane ze swoich rodzin i znalazły się w piekle. Relacje ocalonych są zróżnicowane, niejednoznaczne, często wypierane ze świadomości. Jednak trauma czasu spędzonego w Auschwitz położyła się cieniem na ich życiu. Prelegent przywołał przykłady znanych mu osób, których udziałem były takie przeżycia. Dopiero indywidualne spojrzenie pozwala się wczuć w emocjonalne przeżycia dziecięcych więźniów.

mgr MARIA RZEPKOWSKA

Wspomnienia o Wydziale Pielęgniarstwa dla Pracujących Medycznego Studium Zawodowego w Łodzi przy ulicy Kilińskiego 79

W latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku placówką ochrony zdrowia w wielkomiejskich aglomeracjach Polski „boleśnie odczuwały” nie tylko brak pielęgniarek; dotkliwie dawał o sobie znać niedobór salowych – kobiet, które utrzymywały na wymaganym poziomie sanitarnym pomieszczenia służby zdrowia oraz często i chętnie pomagały w pielęgnowaniu chorych. Zmęczone kobiety trzymianową trudną pracą prawie natychmiast wykorzystywały prawo do przysługującej im emerytury. Nierzadko zrujnowane zdrowie było powodem przechodzenia przez nie na rentę chorobową! (chętnych do ich zastępowania z każdym rokiem było mniej). Zdarzało się, że z powodu braku pielęgniarek, salowych zamykane były w województwie łódzkim i nie tylko, oddziały szpitalne.

Wobec wyżej wspomnianej sytuacji, Minister Zdrowia i Opieki Społecznej zaproponował lekarzom wojewódzkim kształcenie kandydatek do zawodu pielęgniarskiego w systemie: praca w oddziale szpitalnym w charakterze pomocniczym² i nauka tego zawodu w utworzonych do realizacji tych zadań placówkach szpitalnych.

Podstawy prawne

Szczegóły organizacji tych szkół MZIOS, Tadeusz Szelachowski, zawarł w piśmie (aneks nr 1) z 12 maja 1983 r. znak NS – 02/6/8/83. Podstawą programową w szkołach pielęgniarstwa dla pracujących miał być program nauczania obowiązujący w młodzieżowych wydziałach pielęgniarstwa medycznych studiów zawodowych. Warunkiem przyjęcia do szkoły było wykształcenie udokumentowane świadectwem dojrzałości lub świadectwem ukończenia szkoły średniej³.

1. Między innymi za sprawą zakaźnych żółtaczek, które często był odpowiedzialne za stan zdrowia personelu szpitalnego
2. Minister Tadeusz Szelachowski tak określił w piśmie z dnia 12 maja 1983 r. Znak: NS-02/6/8/83 charakter pracy absolwentów średnich szkół chcących w trybie nauka i praca uczyć się zawodu pielęgniarki, pielęgniarsza (aneks nr 1 – patrz – Archiwum Komisji Historycznej Oddziału PTP w Łodzi, mieszczącego się w siedzibie OIPiP w Łodzi, ul. Plater 34. Teczka: Liceum Medyczne nr 3 im. M. Babickiej-Zacherowej w Łodzi, ul. J. Kilińskiego 79).

3. Ta forma kształcenia: praca i nauka umożliwiała również zdo-

pozytywnie oceniona rozmowa kwalifikacyjna na temat motywacji i predyspozycji do zawodu (wymagany był między innymi dobry stan zdrowia, poświadczony odpowiednim dokumentem lekarskim, i nieprzekroczony 40 rok życia). Czas trwania nauki obejmował dwa lata.

W pierwszym roku nauki obowiązywała praca w wymiarze pół etatu w oddziałach szpitalnych wyznaczonych programem nauczania, to znaczy nie tylko „z mopem w rękę”, ale – w miarę przyswajania sobie teoretycznej wiedzy i praktycznych umiejętności – także przy łóżku chorej osoby.

Możliwością zdobycia zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza w systemie praca i nauka z wynagrodzeniem finansowym (przewidzianym dla grupy zawodowej nazywanej sanitariuszkami) szybko i życzliwie zainteresowała się łódzka prasa, a w szczególności redaktorka Głosu Robotniczego – H.[anna] J.[aśkiewicz] i Expressu Ilustrowanego – pan T. Cegielski.

Za doniesieniami prasowymi systematycznie wzrastało zainteresowanie łódzkiego społeczeństwa nieznaną do tej pory formą kształcenia przyszłych dyplomowanych pielęgniarek i pielęgniarzy.

Organizacja szkół pielęgniarstwa dla pracujących w Łodzi

Przedmiotowa propozycja MZIOS trafiła w Łodzi na „dobry grunt.” W Szpitalu im. Seweryna Sterlinga w Łodzi przy ul. Sterlinga 1/3 zakończył się długo trwający remont, podczas którego wiele pielęgniarek i salowych zostało przeniesio-

bycie zawodu pielęgniarki, pielęgniarsza pracownikom mającym średnie wykształcenie, a zatrudnionym na różnych stanowiskach w placówkach ochrony zdrowia, pod warunkiem podjęcia pracy w oddziałach szpitalnych przewidzianych programem nauczania. Ten rodzaj kształcenia miał charakter podnoszenia kwalifikacji pracowników w rozumieniu przepisów § 2, ustęp 1 uchwały nr 263 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1982 r. (MP nr 1, poz. 6) w części odnoszącej się do kształcenia w szkołach dla pracujących. Uchwałę tę stosuje się (wyjaśnia wicedyrektor departamentu Władysław Trybus w piśmie z września 1983 r.) odpowiednio do osób kształcących się w szkołach dla pracujących systemem wieczorowym w resorcie Zdrowia i Opieki Społecznej.

nych do pracy w innych placówkach ochrony zdrowia, tam zaaklimatyzowały się i nie wszystkie chciały wracać „do Sterlinga”. Aby uruchomić podstawową działalność wszystkich oddziałów wspomnianej lecznicy, należało niezwłocznie na nieobsadzone stanowiska pracy pielęgniarskiej i salowych zatrudnić około pięćdziesięciu osób.

Możliwość zatrudnienia absolwentów średnich szkół (najchętniej ogólnokształcących) z jednoczesnym umożliwieniem nauki zawodu pielęgniarki, pielęgniarsza Szpital Sterlinga przyjął z nadzieją na rozwiązanie swoich problemów kadrowych.

Kierownictwo wZiOs, a w szczególności Lekarz Wojewódzki – dr Ryszard Machnikowski – zaproponował, aby za całokształt prawidłowej realizacji funkcji tych szkół⁴ odpowiadały już czynne dobrze zorganizowane i wyposażone placówki szkolne oraz te, które mają swoją siedzibę blisko dużego szpitala.⁵

Trud prowadzenia szkoły pielęgniarstwa dla pracujących przyjęło Liceum Medyczne nr 3 im. Marii Babickiej-Zachertowej w Łodzi, mające swoją siedzibę przy ul. Jana Kilińskiego 79, i Medyczne Studium Zawodowe nr 3 im. Marii Stencel w Łodzi bytujące przy ul. Ciołkowskiego 2.⁶

W pierwszym roku działalności, to jest w roku szkolnym 1983/1984 szkoła przy ul. Kilińskiego 79 przyjęła około sześćdziesięciu kandydatek chcących uczyć się zawodu pielęgniarki (w systemie praca i nauka). Wszystkie te uczennice zatrudnił i zabezpieczył środki finansowe, oraz wymaganą programem pracę i praktykę zawodową, szpital im. Sterlinga przy ul. Sterlinga 1/3 w Łodzi.

Zajęcia w szpitalu organizowała i nadzorowała z ogromnym zaangażowaniem przełożona szpitala – pani mgr Irena Tomaszewska. Nad prawidłową realizacją programu nauczania na

4. Każda szkoła, szczególnie szkoła pielęgniarstwa, powinna realizować funkcje dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą

5. Usytuowanie drugiej placówki szkolnej na terenie już funkcjonującej umożliwi korzystanie (bez większych nakładów finansowych) z pracowni i ułatwia zatrudnienie nauczycieli przedmiotów zawodowych.

6. Na stronie piątej skróconej monografii (aneks nr 2) Medycznego Studium Zawodowego nr 3 w Łodzi, ul. Ciołkowskiego 2 (przechowywanej w Archiwum Komisji Historycznej Zarządu Oddziału PTP w Łodzi), dyrektor ww. szkoły, pani mgr Henryka Wasiela pisze: „W roku szkolnym 1983/1984 przy naszym Studium zostaje otwarta jedna klasa Policealnego Studium Zawodowego dla Pracujących, w którym nauka trwa dwa lata. Naukę w tej klasie pobierają słuchaczki pracujące jako salowe, sanitariuszki w placówkach służby zdrowia na terenie województwa łódzkiego”. Powyższe opracowanie nie zawiera daty, jedynie stwierdzenie na stronie ósmej: „Obecna praca jest skrótem monografii szkoły, bardziej szczegółowa zostanie opracowana na trzydziestolecie Studium”. Trzydzieści lat pracy szkoły minęło w 1986 r. W aktach szkoły, przechowywanych w Komisji Historycznej PTP, nie ma innej monografii. Poszerzone wiadomości o Medycznym Studium Zawodowym dla Pracujących przy MSZ nr 3 będą opracowywane w miarę ich zgromadzenia. Między innymi temu ma służyć prywatny list, wysłany 14 XI 2018 r., do pani mgr H. Wasieli, emerytowanej dyrektorki MSZ nr 3, im. M. Stencel w Łodzi, ul. Ciołkowskiego 2 (aneks nr 2 a).

terenie szkoły czuwała pani dyrektor – mgr Maria Wirginia Czochońska, wicedyrektor – mgr Krystyna Hauke oraz kierownik szkolenia zawodowego – mgr Irena Zielińska.

W pierwszych tygodniach pracy w szpitalu uczennice zajmowały się czynnościami higieniczno-sanitarnymi, pracowały od czterech do sześciu godzin dziennie. W miarę zdobywania teoretycznej wiedzy zawodowej dopuszczane były, pod nadzorem wybranych przez Przełożoną pielęgniarek, do wykonywania pierwszych zabiegów przy łóżku chorego – znanych i pamiętanych przez wszystkie absolwentki szkół pielęgniarstwa, np.: sianie łóżka pustego i z chorym w łóżku przez jedną i przez dwie pielęgniarki; toaleta chorego w łóżku; zmiana bielizny pościelowej z chorym w łóżku, aż do asystowania przy zabiegach chirurgicznych na sali operacyjnej.

W opinii przełożonej, p. mgr I. Tomaszewskiej, wszyscy kandydaci do zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza chętnie wykonywali każde polecenie i każdą zleconą pracę. Nie stwarzali żadnych problemów wychowawczych. Bardzo dobrze układały się kontakty zawodowe personelu szpitalnego z uczniami. Cechowała je wzajemna życzliwość i rozumienie konieczności wykonywanej pracy przez każdą grupę społeczności szpitalnej. Razem z powiększającym się zasobem wiedzy i doświadczenia zawodowego rosła u tych uczniów/słuchaczy świadomość potrzeb chorych ludzi, współczucie i zwykłe ludzkie miłosierdzie. Przełożona, mgr Irena Tomaszewska stwierdzała: Były to osoby, które zdobycie dyplomu pielęgniarstwa traktowały jak rodzaj nobilitacji. W *Expressie Ilustrowanym* z 20 i 21 czerwca 1984 roku (aneks nr 3) ukazał się artykuł (ceg.) zawierający wywiad z dyrektorem szkoły pielęgniarstwa z panią mgr Marią Czochońską, zatytułowany: „Nowe szkoły medyczne”.

Pani dyrektor, zapytana o ocenę uczniów przygotowujących się do zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza w systemie nieco „zmodyfikowanym”, powiedziała: „Ludzie ci mają bardzo silną motywację do pracy i do nauki, za wszelką cenę pragną zdobyć zawód, a trzeba wiedzieć, że ich wiek waha się w granicach 18–40 lat, w większości są to już kobiety zamężne, obciążone dziećmi. Przez dwa lata uczą się i jednocześnie pracują na etatach sanitariuszek, aby uzyskać pielęgniarstwo kwalifikacje”... Dalej autor wywiadu pisze: ... „Kiedy rok temu wprowadzono w Łodzi nowy system kształcenia kadr pielęgniarstwa, istniały obawy o los tego przedsięwzięcia. I dziś np. wielu szefów szpitali zazdrości Szpitalowi Klinicznemu przy ul. Sterlinga, że udostępnił swą bazę dla tego systemu kształcenia pielęgniarek i pielęgniarzy...”.

Łódzka Szkoła Pielęgniarstwa dla Pracujących w opinii uczennic

Przy Placu Dąbrowskiego, podczas oczekiwania na spóźniający się autobus, spotkała mnie przyjemność rozmowy z niewielką grupą dziewcząt (jak się okazało) uczennic z przedmiotowej szkoły. – Wracamy, proszę pani, z dyżuru. – Uczymy się pielęgniarstwa, kochamy naszą szkołę i szpital, w którym zdobywamy praktykę zawodową. – Za co kocha-

cie? – zapytałam. – Trudno jest nam pracować i uczyć się, ale nauczyciele w szkole i personel szpitalny wiele robi, aby czas nauki i pracy uczynić nam miłym. Wszyscy odnoszą się do nas z szacunkiem, a nawet uznaniem. Oceniają naszą pracę i naukę z życzliwością i sprawiedliwie. Wykorzystują każdą sytuację, aby utrwalić naszą wiedzę i umiejętności. Z wrażliwym zainteresowaniem reagują na nasze kłopoty, radości i sukcesy. Kochamy szkołę za troskę o nasze zdrowie i warunki życia w domu, w rodzinie. Nauczyciele w szkole, instruktorki w placówkach ochrony zdrowia zawsze śpieszą z radą i pomocą w trudnościach związanych z nauką czy pracą. Są dla nas dobrym przykładem troski o zdrowie chorych i własny estetyczny wygląd zewnętrzny. Rozległa i pogłębiona przez specjalizacje wiedza tych pielęgniarek połączona z umiejętnościami zawodowymi zapewnia im szacunek i uznanie otoczenia. – A pani dyrektor, pani przełożona? – To są bardzo kulturalne i eleganckie osoby. O przełożonej mówi się, że jest wymagająca, surowa, konsekwentna w egzekwowaniu wymagań, powszechnie szanowana i sprawiedliwa w ocenie pracowników. Naszą jeszcze nieporadność zawodową toleruje ze zrozumieniem. Pani dyrektor jest zawsze pełna uśmiechu, dobroci i troski o nasze wykształcenie i kulturalne zachowanie. Rozmowy, dyskusje na temat etyki zawodowej są stałym elementem przygotowywania nas do zawodu pielęgniarstwa.

Uwagi końcowe

Szkoła Pielęgniarstwa dla Pracujących w Łodzi przy ul. Kilińskiego 79 funkcjonowała siedem lat od roku szkolnego 1983/1984 do roku szkolnego 1989/1990. Szkoła Pielęgniarstwa dla Pracujących w Łodzi przy ul. Ciołkowskiego tylko jeden rok prowadziła nabór kandydatek do przedmiotowej szkoły – to znaczy, że istniała od roku szkolnego 1983/1984 do 1984/1985. Razem szkoły te wykształciły około 150 absolwentów⁷, w tym czterech pielęgniarzy, dobrze przygotowanych do pracy zawodowej.

7. Artykuł dr Barbary Dobrowolskiej: Powstanie i działalność liceów pielęgniarstwa. Liceum Medyczne Pielęgniarstwa nr 3. Biuletyn OIPiP w Łodzi, 1998, 6, 21. O liczbę absolwentów, m.in. MSZ dla Pracujących w Łodzi przy ul. Kilińskiego 79 i przy ul. Ciołkowskiego 2, zapytałam w korespondencji z 23 lutego 2016 r. (aneks nr 4) Łódzkiego Kuratora Oświaty dra Jana Kamińskiego. W piśmie z 3 marca 2016 r., Znak Ł.K.O. W.S. i K. 1534. 24.2016 r. KN, otrzymałam z Kuratorium Oświaty w Łodzi następujące informacje: ... „Medyczne Studium Zawodowe dla Pracujących w Łodzi, ul. Kilińskiego 79 – pielęgniarka – 14 uczniów przyjętych, absolwentów – 14. (Zachowana jednateczka arkuszy ocen)”. Podpisał: Łódzki Kurator Oświaty Jan Kamiński (aneks nr 5). Najprawdopodobniej podczas przekazywania Kuratorium Łódzkiemu dokumentów likwidowanych szkół, arkusze ocen uczniów ww. szkół zaginęły (przyp. autorki). W tej sytuacji informacja dr B. Dobrowolskiej, zawarta w Biuletynie OIPiP w Łodzi nr 6 z 1998 r. (s. 21) o liczbie absolwentów przedmiotowych szkół wydaje się być wiarygodna.

Dyrektor szkoły z ul. Kilińskiego 79 mgr Maria Czochońska o absolwentach „swojej” szkoły powiedziała: Jest to ta grupa pielęgniarek i pielęgniarzy, która poprzez trud własnego kształcenia w zawodzie poznała, czym jest pielęgniarstwo widzenie potrzeb pacjenta, czym jest własna inicjatywa i samodzielność w realizacji tych potrzeb, poznała wartość tej pracy i czerpie z tak pojętych obowiązków siłę i satysfakcję.

Nieznana mi z nazwiska pielęgniarka napisała: „Dla umierającego pacjenta nie jest ważne, kto przepisze lek, tylko ten, kto go poda, nieważne, kto przyjdzie i zbada, ale ważny jest ten, kto zainteresuje się jego snem, pościeli mu łóżko, pomoże się umyć, posłucha...”⁸

Nie będę snuć przypuszczeń, dlaczego ta metoda przygotowywania do zawodu pielęgniarki, pielęgniarza na stałe nie zagościła w łódzkiej przestrzeni.

Nieznane mi są badania, które pomogłyby odpowiedzieć na zadane pytanie. Może zatem dobrze byłoby chociaż częściowo wrócić do dawnych sposobów kształcenia przyszłych pielęgniarek i pielęgniarzy, skoro dawały dobre rezultaty.

Łódź, i nie tylko, dalej ma trudności z obsadą stanowisk przeznaczonych dla personelu pielęgniarstwa. Kształcenie do zawodu poprzez pracę i naukę zdaje się być potrzebą chwili.

Opracowała: mgr Maria Rzepkowska, starszy wizytator średnich szkół medycznych w województwie miejskim łódzkim w latach 1973–1990, obecnie członek Komisji Historycznej PTP – Oddział w Łodzi i Koła Emerytowanych Pielęgniarek i Położnych przy OIPiP w Łodzi,

przy współudziale: mgr Marii Wirginii Czochońskiej, dyrektora LM nr 3 im. Marii Babickiej-Zachertowej i MSZ dla Pracujących w Łodzi

oraz mgr Ireny Tomaszewskiej przełożonej Szpitala im. Seweryna Sterlinga

Dziękuję pani mgr Elżbiecie Mielczarek-Pankiewicz za adiustację pracy i trud jej przepisywania.

Łódź, maj 2019 r.

8. Weronika Nawara: W czepku urodzone. O niewidzialnych bohaterkach szpitalnych korytarzy. Wyd. Otwarte, Kraków 2019, ss. 304 – fragmenty wypowiedzi pielęgniarek (udostępnione dzięki uprzejmości pani mgr Elżbiety Mielczarek-Pankiewicz).

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki, pielęgniarki-położnej

śp. Jadwigi Kazimiery Markowskiej (l. 77)

zmarłej w dniu 1 marca 2020 r.

Przez pierwsze lata od ukończenia studium medycznego pracowała jako instrumentariuszka w Szpitalu im. M. Skłodowskiej-Curie w Łodzi a po uzyskaniu dyplomu magistra pedagogiki pełniła w latach 1973–1999 funkcję pielęgniarki oddziałowej bloku porodowego i operacyjnego w Szpitalu im. M. Kopernika w Łodzi. Przez wszystkie lata pracy zawodowej była sumienna, odpowiedzialna oraz zaangażowana w prace społeczne. Zawsze życzliwa i otwarta dla pacjentek i personelu, którym kierowała.

Pozostanie w naszej pamięci.

Koło Emerytowanych Pielęgniarek i Położnych przy OIPiP w Łodzi

Wspomnienie

Dnia 2 lutego 2020 r. minęło 20 lat od śmierci **dr n. med. plk Józefa Stańczaka**, współzałożyciela opieki paliatywnej w Łodzi i województwie. Rozpoczęte na początku lat 90. dzieło dr Stańczaka jest kontynuowane do dzisiaj. Istnieją w Łodzi trzy oddziały opieki paliatywnej, sześć hospicjów domowych dla dorosłych i dwa hospicja stacjonarne dla dzieci.

W trakcie budowy jest hospicjum stacjonarne przy ul. Pojezierskiej 45/51 oraz w Zgierzu.

Od dnia 1 sierpnia 2019 r. działa 18-lóżkowe Hospicjum Stacjonarne w Głownie. Są dwa stowarzyszenia założone przez dr Stańczaka – Stowarzyszenie Hospicjum Łódzkie oraz Stowarzyszenie Łódzkiej Opieki Paliatywnej i Długoterminowej „Życie godnie”.

Jesteśmy winne pamięć, bo doktor cenił i szanował pielęgniarki. Mówił często „co ja bym bez was zrobił”, a kierowcę karetki, gdy padał deszcz, prosił, aby podwoził pielęgniarkę pod klatkę w miejscu zamieszania pacjenta, żeby nie zmokła. Od Niego nauczyliśmy się zabiegów stosowanych na świecie w opiece paliatywnej m.in. obsługi „motylka” – igły, która też odejmuje choremu ból, to jest zakładana podskórnie na kilka dni, bez klucia pacjenta np. co cztery godziny, a leki są tam podawane przez przeszkoloną rodzinę.

Dr Stańczak organizował i prowadził szkolenia dla pielęgniarek, zabierał nas na konferencje ogólnopolskie. Poznałyśmy dzięki tym wyjazdom prekursorów opieki paliatywnej w Polsce – z Gdańska, Poznania, Krakowa. Nasza pamięć to też odwiedziny grobu dr Stańczaka kilka razy w roku. Pracujemy nadal wg Jego wskazówek. Przejawiamy empatię i fachową pomoc medyczną, szanujemy pacjenta i jego problemy. Uczestniczymy aktywnie w szkoleniach i kursach z opieki paliatywnej z ramienia Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, przekazujemy koleżankom wiedzę i doświadczenie.

Pielęgniarki ze Stowarzyszenia
Łódzkiej Opieki Paliatywnej i Długoterminowej „Życie godnie”

2020

STYCZEŃ 21 dni • 159,15 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

LUTY 20 dni • 151,40 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

MARZEC 22 dni • 166,50 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

KWIECIEŃ 21 dni • 159,15 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAJ 20 dni • 151,40 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

CZERWIEC 21 dni • 159,15 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

LIPIEC 23 dni • 174,25 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

SIERPIEŃ 21 dni • 159,15 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

WRZESIEŃ 22 dni • 166,50 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

PAŹDZIERNIK 22 dni • 166,50 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

LISTOPAD 20 dni • 151,40 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

GRUDZIEŃ 22 dni • 166,50 godz.

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		